

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 10 Δεκεμβρίου 2021
(OR. en)

14943/21

Διοργανικός φάκελος:
2021/0406 (COD)

COMER 113
IA 204
CODEC 1634

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	9 Δεκεμβρίου 2021
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2021) 775 final
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την προστασία της Ένωσης και των κρατών μελών της από τον οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτες χώρες

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2021) 775 final.

σνημμ.: COM(2021) 775 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.12.2021
COM(2021) 775 final

2021/0406 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την προστασία της Ένωσης και των κρατών μελών της από τον οικονομικό
εξαναγκασμό από τρίτες χώρες**

{SEC(2021) 418 final} - {SWD(2021) 371 final} - {SWD(2021) 372 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Στόχος της παρούσας πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου είναι η προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της μέσω της παροχής στην Ένωση της δυνατότητας να αντιδρά στον οικονομικό εξαναγκασμό. Ο όρος «οικονομικός εξαναγκασμός» αναφέρεται σε μια κατάσταση κατά την οποία μια τρίτη χώρα επιδιώκει να πιέσει την Ένωση ή ένα κράτος μέλος να κάνει μια συγκεκριμένη επιλογή πολιτικής εφαρμόζοντας ή απειλώντας να εφαρμόσει κατά της Ένωσης ή κράτους μέλους μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις. Η αντίδραση της Ένωσης, ή απλώς και μόνο η διαθεσιμότητά της, έχει ως στόχο, καταρχάς, να αποτρέψει τρίτες χώρες από την άσκηση οικονομικού εξαναγκασμού ή να τις αποτρέψει από τη συνέχιση του οικονομικού εξαναγκασμού, σε περίπτωση που υπάρχει οικονομικός εξαναγκασμός. Ως έσχατη λύση, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού. Η αντίδραση της Ένωσης μπορεί να λάβει τη μορφή ευρέος φάσματος μέτρων μετά τη διαπίστωση του χαρακτήρα εξαναγκασμού μιας πράξης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται προσπάθειες για την έναρξη διαβουλεύσεων με την οικεία τρίτη χώρα για τη διευκόλυνση της εξεύρεσης συμφωνημένης ή δικαστικής επίλυσης, κατά περίπτωση, διάφορα αντίμετρα και διεθνής συνεργασία.

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην κάλυψη ενός νομοθετικού κενού για την αντιμετώπιση του εξελισσόμενου ζητήματος του οικονομικού εξαναγκασμού. Επί του παρόντος, η Ένωση δεν διαθέτει νομοθετικό πλαίσιο για την ανάληψη δράσης κατά του οικονομικού εξαναγκασμού. Καμία από τις υφιστάμενες νομικές πράξεις δεν αντιμετωπίζει το ζήτημα του οικονομικού εξαναγκασμού.

Ταυτόχρονα, υπάρχει αυξανόμενη και σημαντική χρήση του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες, η οποία απειλεί να υπονομεύσει τα δικαιώματα και τα συμφέροντα της Ένωσης και των κρατών μελών. Οι πηγές οικονομικού εξαναγκασμού είναι πολλαπλές και προκαλούν ευρεία ανησυχία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή εξέδωσαν κοινή δήλωση στην οποία αναγνώρισαν ότι οι ενέργειες τρίτων χωρών που επιδιώκουν να εξαναγκάσουν την ΕΕ ή ένα κράτος μέλος να λάβει ή να αποσύρει συγκεκριμένα μέτρα πολιτικής προκαλούν ανησυχία¹. Η κοινή δήλωση περιέχει τη δέσμευση της Επιτροπής να υποβάλει πρόταση νομικής πράξης για την αποτροπή και την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού το αργότερο έως το τέλος του 2021. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο δεσμεύτηκαν να εξετάσουν εγκαίρως την πρόταση.

Η πρόεδρος της Επιτροπής ανακοίνωσε την πρωτοβουλία στη δήλωση προθέσεων προς τον πρόεδρο του Κοινοβουλίου και τον προεδρεύοντα του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2020, υπό τον τίτλο «Μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων». Στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2021 η πρωτοβουλία χαρακτηρίζεται βασική για την περίοδο αναφοράς.

¹ EE C 49 της 12.2.2021, σ. 1. Η κοινή δήλωση εκδόθηκε στο πλαίσιο της νομοθετικής διαδικασίας εντός του 2020 για την τροποποίηση του κανονισμού της ΕΕ για την επιβολή των εμπορικών κανόνων, κατά την οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ορισμένα κράτη μέλη εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με το ζήτημα του οικονομικού εξαναγκασμού, ανησυχίες τις οποίες συμμερίστηκε η Επιτροπή.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το ζήτημα του οικονομικού εξαναγκασμού περιλαμβάνεται στο τρέχον θεματολόγιο εμπορικής πολιτικής της Ένωσης. Η ανακοίνωση για την επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής του Φεβρουαρίου 2021² αποσκοπεί στη διαμόρφωση νέας συναίνεσης για μια ανοικτή, βιώσιμη και δυναμική εμπορική πολιτική σε δύσκολες οικονομικές και γεωπολιτικές συνθήκες. Αναφέρεται συγκεκριμένα σε μελλοντική πρόταση της Επιτροπής για μηχανισμό αποτροπής των μέτρων εξαναγκασμού. Στην ανακοίνωση εξετάζεται η ανάγκη αντιμετώπισης των αυξανόμενων παγκόσμιων εντάσεων στο πλαίσιο των οποίων το εμπόριο χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο ως όπλο σε ένα γεωοικονομικό πλαίσιο, ενώ παράλληλα τονίζεται ο αλληλένδετος χαρακτήρας των οικονομιών της Ένωσης και τρίτων χωρών, η ανάγκη για παγκόσμια συνεργασία και η ανάγκη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της Ένωσης.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει άλλες, πιο διαρθρωτικές πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του οικονομικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος της Ένωσης σε διάφορες μορφές εξωτερικής πίεσης. Η επικαιροποίηση της βιομηχανικής στρατηγικής της Ένωσης του Μαΐου 2021 αποσκοπεί στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ενιαίας αγοράς και στην αντιμετώπιση στρατηγικών εξαρτήσεων³. Η στρατηγική αυτή διαδραματίζει καίριο ρόλο στην ανάκαμψη και στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, καθώς και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Ένωσης βάσει στιβαρών πολιτικών για τον ανταγωνισμό και το εμπόριο. Ο αντιπρόεδρος αρμόδιος για τις εξωτερικές σχέσεις θα διασφαλίζει τη συνέπεια με τους διάφορους τομείς εξωτερικής δράσης εντός της Επιτροπής.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση του προτεινόμενου κανονισμού είναι το άρθρο 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Το άρθρο 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει τη θέσπιση μέτρων για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής. Το άρθρο 207 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει το πεδίο εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής, το οποίο καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις ανταλλαγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών, καθώς και τις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, την πολιτική των εξαγωγών και τα μέτρα εμπορικής άμυνας. Η πρωτοβουλία αφορά μέτρα ξένων χωρών τα οποία λαμβάνουν τη μορφή μέτρων που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις προς την Ένωση. Η πρωτοβουλία αποτελεί απάντηση, στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής αλλά και σε άλλους τομείς, σε μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού από ξένες χώρες. Σε πλήρη συμμόρφωση με τις Συνθήκες, η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού θα είναι συνεπής με τη συνολική εξωτερική πολιτική της Ένωσης,

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ προβλέπει ότι η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται σε τομείς που δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα

² Ανακοίνωση της Επιτροπής του Φεβρουαρίου 2021 με τίτλο «Επανεξέταση της εμπορικής πολιτικής — Μια ανοικτή, βιώσιμη και δυναμική εμπορική πολιτική» [COM(2021) 66 final].

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης» του Μαΐου 2021 [COM(2021) 350 final].

στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής. Το άρθρο 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ εμπίπτει στην κατηγορία των αποκλειστικών αρμοδιοτήτων. Ως εκ τούτου, δεν τίθεται το ζήτημα της επικουρικότητας στον βαθμό που τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες και/ή η αντίδραση της Ένωσης εμπίπτουν στην κοινή εμπορική πολιτική.

Σε κάθε περίπτωση, μόνο η δράση σε επίπεδο Ένωσης θα εξασφάλιζε ενιαία λύση σε ένα πρόβλημα που εμπνέει ανησυχία σε ολόκληρη την Ένωση. Τα κράτη μέλη παραμένουν υπεύθυνα για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους και μπορούν να λαμβάνουν σχετικά μέτρα βάσει του διεθνούς δικαίου. Περιλαμβάνεται το δικαίωμά τους να αντιμετωπίζουν τον διεθνή οικονομικό εξαναγκασμό, εφόσον το πράττουν χωρίς να λαμβάνουν μέτρα για τα οποία αποκλειστικά αρμόδια είναι η Ένωση. Ωστόσο, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να θεσπίσει εθνική νομοθεσία προκειμένου να καλύψει οικονομικό εξαναγκασμό που στρέφεται κατά της Ένωσης και όχι κατά του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Επιπλέον, η εθνική νομοθεσία δεν θα μπορούσε να παράσχει αποτελεσματική λύση στην κατάσταση που εμπνέει ανησυχία σε ολόκληρη την Ένωση ή στα διάφορα κράτη μέλη. Η δράση της Ένωσης παραμένει η μόνη επιλογή με την οποία η Ένωση μπορεί να εκπληρώσει την υποχρέωσή της να καθορίζει και να ασκεί την κοινή εμπορική πολιτική και τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ενεργήσουν στον τομέα αυτό.

Για λόγους πληρότητας, θεωρείται ότι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο Ένωσης έγκειται στην επίτευξη οφελών που δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς, ή δεν μπορούν να επιτευχθούν καθόλου, σε επίπεδο κρατών μελών. Τα οφέλη αυτά σχετίζονται με την αποτροπή και την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες για τη διατήρηση της αυτονομίας της Ένωσης και των κρατών μελών στη χάραξη πολιτικής και για την προστασία του εμπορίου και των επενδύσεων από τη χρήση τους ως όπλων.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας. Η προβλεπόμενη πράξη θα αποτελέσει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο δράσης κατά του οικονομικού εξαναγκασμού. Οι δομές της συνεπάγονται αυτοσυγκράτηση στην ανάληψη δράσης προκειμένου πρώτα να επιχειρείται διερεύνηση και επίλυση των ζητημάτων χωρίς προσφυγή σε αντίμετρα (αποτρεπτικό αποτέλεσμα, προσπάθειες για την εξεύρεση συμφωνημένων ή δικαστικών λύσεων). Η παρούσα πράξη δίνει ρητή προτεραιότητα σε μια μη παρεμβατική προσέγγιση (συμφωνημένες λύσεις έναντι αντιμέτρων). Ωστόσο, όταν προκύπτει ανάγκη, η Ένωση θα μπορεί να αντιδρά με αντίμετρα. Στα κριτήρια επιλογής περιλαμβάνεται ρητά η απαίτηση κάθε αντίδραση της Ένωσης, και ιδίως τα αντίμετρα, να είναι ανάλογη προς τη ζημία στην οποία ανταποκρίνεται στις επιμέρους περιπτώσεις, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις του διεθνούς δικαίου. Τα κριτήρια επιλογής ορίζουν περαιτέρω ότι οι παράπλευρες ζημιές και ο διοικητικός φόρτος πρέπει να είναι όσο το δυνατόν μικρότερα. Ως εκ τούτου, όχι μόνο η ίδια η πράξη, αλλά και τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει αυτής, θα είναι αναλογικά⁴.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Βάσει του άρθρου 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ, προτείνεται να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να αναλαμβάνει δράση εξ ονόματος της Ένωσης ώστε να αντιδρά έναντι τρίτων χωρών σε μεμονωμένες περιπτώσεις οικονομικού εξαναγκασμού, μεταξύ άλλων μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 291 της ΣΛΕΕ, και να συμπληρώνει το φάσμα των πιθανών

⁴ Στο τμήμα 9 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων περιλαμβάνεται εξέταση της συμμόρφωσης της προτιμώμενης επιλογής με την αρχή της αναλογικότητας.

αντιμέτρων και να προσαρμόζει τους εφαρμοστέους κανόνες καταγωγής μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ. Επί του παρόντος, η Ένωση δεν διαθέτει ειδικό νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών στη συγκεκριμένη κατάσταση του οικονομικού εξαναγκασμού. Ως εκ τούτου, η πρόταση καλύπτει αυτό το κενό.

Πρώτον, η προτεινόμενη ενιαία και ολοκληρωμένη νομοθετική πράξη επιτυγχάνει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τον ειδικό στόχο της αποτροπής του οικονομικού εξαναγκασμού. Δεύτερον, εξασφαλίζει αποτελεσματική, αποδοτική και ταχεία αντίδραση της Ένωσης σε μεμονωμένες περιπτώσεις οικονομικού εξαναγκασμού, εάν προκύψει οικονομικός εξαναγκασμός, κάτι που είναι εξίσου σημαντικό για το αποτρεπτικό αποτέλεσμα. Τρίτον, η καταλληλότερη επιλογή είναι να προβλεφθεί ομοιομορφία των κανόνων και των διαδικασιών σε σχέση με την αντίδραση της Ένωσης.

Γενικότερα, μια τέτοια ειδική νομοθετική πράξη η οποία καθορίζει κανόνες και διαδικασίες για τη δράση της Ένωσης ανταποκρίνεται στην προσήλωση της Ένωσης σε μια προσέγγιση βασισμένη σε κανόνες, και σε διεθνές επίπεδο. Αποτελεί μήνυμα προς τους διεθνείς εταίρους ότι η Ένωση δεν είναι πρόθυμη να αποδεχθεί τον οικονομικό εξαναγκασμό. Αναδεικνύει τη σθεναρότητα και την ανθεκτικότητα της Ένωσης και στηρίζει τις προσπάθειες για τη διασφάλιση ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η Επιτροπή διεξήγαγε εκτενείς διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με το ζήτημα του οικονομικού εξαναγκασμού, τη θέσπιση ενδεχόμενης νομοθετικής πράξης και τον πιθανό αντίκτυπό της⁵:

- στις 17 Φεβρουαρίου 2021 δημοσίευσε την αρχική εκτίμηση επιπτώσεων για υποβολή παρατηρήσεων από τα ενδιαφερόμενα μέρη έως τις 17 Μαρτίου 2021⁶.
- στις 23 Μαρτίου 2021 ξεκίνησε ανοικτή δημόσια διαβούλευση στο EUSurvey σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ, για 12 εβδομάδες, έως τις 15 Ιουνίου 2021⁷.
- στις 16 Απριλίου 2021 πραγματοποιήθηκε διαδικτυακή συνεδρίαση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.
- κατά τη διάρκεια της περιόδου Μαρτίου-Ιουλίου 2021 πραγματοποιήθηκαν στοχευμένες διαβουλεύσεις με συγκεκριμένες ομάδες, συμπεριλαμβανομένων επιχειρήσεων, πανεπιστημίων, κρατών μελών και κυβερνήσεων τρίτων χωρών· επιπλέον, τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν ad hoc στοιχεία.

⁵ Η στρατηγική διαβούλευσης είναι διαθέσιμη στον σύνδεσμο: [Towards an EU anti-coercion instrument - Trade - European Commission \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/trade/policy/eu-anti-coercion-instrument-trade/). Σε συνοπτική έκθεση που περιλαμβάνεται στο παράρτημα 2 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων εξετάζονται τα αποτελέσματα όλων των δραστηριοτήτων διαβούλευσης.

⁶ Οι παρατηρήσεις που λήφθηκαν είναι διαθέσιμες στον σύνδεσμο: [Εμπόριο – μηχανισμός για την αποτροπή και την αντιμετώπιση μέτρων εξαναγκασμού από τρίτες χώρες \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/trade/policy/eu-anti-coercion-instrument-trade/).

⁷ Συνοπτική εμπεριστατωμένη έκθεση διατίθεται στον σύνδεσμο: [Εμπόριο – μηχανισμός για την αποτροπή και την αντιμετώπιση μέτρων εξαναγκασμού από τρίτες χώρες \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/trade/policy/eu-anti-coercion-instrument-trade/).

Από τις δημόσιες διαβουλεύσεις προέκυψε ότι αναγνωρίζεται ευρέως ότι ο οικονομικός εξαναγκασμός δημιουργεί όλο και περισσότερα προβλήματα για την Ένωση και τα κράτη μέλη, τα οποία δεν θα πρέπει να μείνουν ανεπίλυτα. Προέκυψε ισχυρή υποστήριξη για τη θέσπιση νομικής πράξης για την αντιμετώπιση του ζητήματος του οικονομικού εξαναγκασμού. Ειδικότερα, τα ενδιαφερόμενα μέρη αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στον αποτρεπτικό στόχο μιας τέτοιας πράξης, συνδέοντάς τον με την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα της πράξης. Δίνουν προτεραιότητα στις προσπάθειες ενθάρρυνσης προς τρίτες χώρες να σταματήσουν τον οικονομικό εξαναγκασμό μέσω μη παρεμβατικών μέτρων (όπως η διπλωματική οδός) και θεωρούν κυρίως ως έσχατη λύση τη χρήση αντιμέτρων, των οποίων οι παράπλευρες ζημιές πρέπει να σταθμίζονται πριν από την ανάληψη δράσης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη τάσσονται επίσης υπέρ του ότι τα σημεία ενεργοποίησης για τη χρήση της πράξης θα πρέπει να είναι αρκούντως ευρέα ώστε να καλύπτουν τον άτυπο οικονομικό εξαναγκασμό, και ότι, προκειμένου να διασφαλιστεί αποτελεσματική αντίδραση, η Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να επιλέγει μεταξύ διαφόρων επιλογών σε κάθε περίπτωση ξεχωριστά. Από την άλλη πλευρά, τα ενδιαφερόμενα μέρη αναφέρθηκαν στην αξία της διεθνούς συνεργασίας κατά του οικονομικού εξαναγκασμού. Η παρούσα πρόταση περιέχει όλα αυτά τα στοιχεία.

Οι παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών όσον αφορά την ύπαρξη και την εξέλιξη του προβλήματος του οικονομικού εξαναγκασμού συνέβαλαν στην αιτιολόγηση και τον σχεδιασμό της πρότασης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν, μεταξύ άλλων, ορισμένα παραδείγματα μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού που προέρχονται από πολλαπλές πηγές και ανέφεραν τον αρνητικό αντίκτυπο και το κόστος που προκαλούν τα εν λόγω μέτρα.

Ταυτόχρονα, τα ενδιαφερόμενα μέρη αναφέρουν πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με μια νομοθετική πράξη, όπως η κλιμάκωση μέσω αντιποίνων και οι αρνητικές συνέπειες για τη διεθνή συνεργασία, την πολυμερή προσέγγιση και τον σεβασμό της βασισμένης σε κανόνες τάξης. Η εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση καλύπτει αυτούς τους κινδύνους, οι οποίοι λήφθηκαν δεόντως υπόψη κατά τον σχεδιασμό της προτεινόμενης πράξης.

Οι απόψεις είναι ανάμεικτες όσον αφορά την πιθανή δημιουργία ενός συστήματος οικονομικής αντιστάθμισης για τους φορείς εκμετάλλευσης που πλήττονται από μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού —μια επιλογή που δεν περιλαμβάνεται στην προτεινόμενη πράξη, όπως εξηγείται στην εκτίμηση επιπτώσεων. Περίπου οι μισοί από όσους απάντησαν από όλες τις ομάδες τάσσονται υπέρ ενός τέτοιου συστήματος (κυρίως επιχειρήσεις), ενώ οι υπόλοιποι μισοί είτε διαφώνησαν είτε δεν έδειξαν ενδιαφέρον. Οι επιχειρήσεις που τάσσονται υπέρ επισήμαναν επίσης πιθανά ζητήματα, όπως η πολυπλοκότητα του καθορισμού της αντιστάθμισης, οι δημοσιονομικές επιπτώσεις και η καταλληλότητα του μέσου αυτού.

Τέλος, ορισμένες επιχειρηματικές ενώσεις και δημόσιες αρχές προβάλλουν την ιδέα της δημιουργίας μιας «υπηρεσίας ανθεκτικότητας», μεταξύ άλλων, για τη διερεύνηση υποθέσεων και τη διαχείριση της νέας πράξης. Στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων εξηγούνται οι λόγοι για τους οποίους η επιλογή αυτή δεν ακολουθείται στο παρόν στάδιο.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Εκτός από την εκτίμηση επιπτώσεων που υποστηρίζει την πρόταση (η οποία εξετάζεται κατωτέρω), η Επιτροπή διεξήγαγε τις δραστηριότητες διαβούλευσης που περιγράφονται στην

προηγούμενη ενότητα. Στον σχεδιασμό της πρότασης συνέβαλε επίσης η εσωτερική εμπειρογνώσια και εισηγήσεις εμπειρογνομόνων από τον ακαδημαϊκό χώρο⁸.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η παρούσα πρόταση υποστηρίζεται από εκτίμηση επιπτώσεων⁹. Η επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου εξέτασε την εκτίμηση επιπτώσεων και στις 27 Σεπτεμβρίου 2021 εξέδωσε θετική γνώμη. Οι συστάσεις της επιτροπής και επεξήγηση του τρόπου με τον οποίο λαμβάνονται υπόψη περιλαμβάνονται στο παράρτημα 1 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων.

Υπό το πρίσμα των στόχων της πρωτοβουλίας, δηλαδή της προστασίας των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών από τον οικονομικό εξαναγκασμό, στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων εξετάστηκαν τρεις επιλογές. Διατηρήθηκε η επιλογή της θέσπισης νέας νομικής πράξης που θα καλύψει ένα εντοπισθέν κενό στο ισχύον νομοθετικό πλαίσιο. Στην έκθεση αναλύθηκαν ορισμένες παράμετροι σχεδιασμού για την πράξη και επιλογές γι' αυτές, και συγκεκριμένα: σημεία ενεργοποίησης και κατώτατα όρια για την ανάληψη δράσης· πιθανή δράση· προϋποθέσεις επιλογής για αντίμετρα· λήψη αποφάσεων· ενεργοποίηση της πράξης· και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. Στο πλαίσιο αυτής της επιλογής, στην έκθεση προσδιορίστηκε η προτιμώμενη λύση από άποψη αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και συνοχής. Απορρίφθηκαν οι επιλογές της μη αλλαγής πολιτικής και της «υπηρεσίας ανθεκτικότητας» ως ακατάλληλες για τους λόγους που αναφέρονται στην έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων.

Η επιλογή που προτιμήθηκε αποτελεί τη βάση της παρούσας πρότασης. Συγκεκριμένα, πρόκειται για κανονισμό-πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που επιτρέπει την ανάληψη δράσης από την Ένωση, σύμφωνα με το δημόσιο διεθνές δίκαιο, με τα ακόλουθα κύρια στοιχεία:

- Αντίδραση της Ένωσης σε δύο βήματα. Το πρώτο βήμα περιλαμβάνει την εφαρμογή μη παρεμβατικών μέτρων, όπως ο επίσημος προσδιορισμός της υπαγωγής μιας ενέργειας στο πεδίο εφαρμογής της νομικής πράξης και οι προσπάθειες συνεργασίας με την τρίτη χώρα, με πρωταρχικό στόχο την αποκλιμάκωση του οικονομικού εξαναγκασμού και την ενθάρρυνση της τρίτης χώρας να τερματίσει τα μέτρα της. Εάν το βήμα αυτό δεν στεφθεί με επιτυχία, στο δεύτερο βήμα καθίσταται διαθέσιμο ένα ευρύ φάσμα πιθανών αντιμέτρων, ως έσχατη λύση. Διάφορα κριτήρια θα κατευθύνουν τον περιορισμό των δυνατοτήτων όσον αφορά την αναλογικότητα, το συμφέρον της Ένωσης, την αποφυγή ή τον περιορισμό, στο μέτρο του δυνατού, του παράπλευρου κόστους και του διοικητικού φόρτου.
- Ένα ευρύ φάσμα πιθανών μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες, συμπεριλαμβανομένων του ρητού, του συγκεκριμένου και του σιωπηρού οικονομικού εξαναγκασμού και των παραλλαγών τους, μπορούν να οδηγήσουν σε αντίδραση της Ένωσης. Θα εφαρμόζεται ποιοτικό κατώτατο όριο για την ανάληψη δράσης.
- Η διαδικασία λήψης αποφάσεων βάσει της νομικής πράξης εμπίπτει στο σύνηθες πλαίσιο των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων, το οποίο περιλαμβάνει οδούς ταχείας δράσης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να έχουν την

⁸ Βλ. παραρτήματα 1 και 2 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων.

⁹ Η έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων και σχετική σύνοψη δημοσιεύονται μαζί με την παρούσα πρόταση.

ευκαιρία να μοιραστούν τις απόψεις τους και στοιχεία σχετικά με τη χρήση της πράξης.

Τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής είναι σημαντικά. Προκύπτουν, καταρχάς, από το αποτρεπτικό αποτέλεσμα στο επίπεδο του πεδίου εφαρμογής, το οποίο καλύπτει γενικά τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού, καθώς και στο επίπεδο του φάσματος των μέτρων, το οποίο επιτρέπει μια προσαρμοσμένη και αποτελεσματική αντίδραση. Το επιτυχημένο αποτρεπτικό αποτέλεσμα θα οδηγήσει σε μηδενική ή περιορισμένη χρήση της πράξης, σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο. Οφέλη προκύπτουν επίσης από τη διαδικασία δύο βημάτων που δίνει προτεραιότητα σε μια μη παρεμβατική προσέγγιση (συμφωνημένες λύσεις έναντι αντιμέτρων) και από την προθυμία συνεργασίας με την τρίτη χώρα, καθώς και από την ικανότητα ταχείας αντίδρασης με αντίμετρα, όπου αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της. Δεν προκύπτει σημαντικό κόστος από την ίδια την ύπαρξη της πράξης. Πιθανό μεταβαλλόμενο κόστος μπορεί να προκύψει από τη χρήση της πράξης σε μεμονωμένες περιπτώσεις, ιδίως εάν η Ένωση εφαρμόσει αντίμετρα. Τυχόν κόστος θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό του εκάστοτε μέτρου. Ο αντίκτυπος της προτιμώμενης επιλογής στις διάφορες κατηγορίες ενδιαφερόμενων μερών παρατίθεται στο παράρτημα 3 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων.

Στην παρούσα πρόταση αναπτύσσονται περαιτέρω ορισμένα στοιχεία. Η πρόταση εξετάζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σε σύγκριση με την περιγραφή της προτιμώμενης επιλογής. Προσδιορίζει την ανάθεση εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση αρμοδιοτήτων στην Επιτροπή για τις αντίστοιχες δράσεις στο πλαίσιο της πράξης και προβλέπει λεπτομερείς κανόνες και διαδικασίες για τη λήψη αποφάσεων. Εξειδικεύει το φάσμα των αντιμέτρων. Επικεντρώνεται στις προοπτικές διεθνούς συνεργασίας με τον προσδιορισμό ενός διακριτού διαδικαστικού σταδίου για τον σκοπό αυτό.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση συνάδει με την πολιτική της Ένωσης για τα ανθρώπινα δικαιώματα και με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Η ίδια η ύπαρξη της πράξης θα επηρεάσει θετικά τα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με τη θετική υποχρέωση της Ένωσης να προστατεύει τα δικαιώματα των πολιτών της από παραβιάσεις από άλλες πηγές, εν προκειμένω ξένες κυβερνήσεις, όταν η ύπαρξη ή η χρήση της πράξης μπορεί να συμβάλει στην αποτροπή οικείων πράξεων οικονομικού εξαναγκασμού που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τα εν λόγω δικαιώματα. Όταν η χρήση της πράξης έχει ως αποτέλεσμα περιορισμούς που επηρεάζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα επειδή περιορίζουν την ελευθερία συμμετοχής στο διεθνές εμπόριο ή σε επενδύσεις στο πλαίσιο της ελευθερίας επαγγελματικής δραστηριότητας, του δικαιώματος ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένης της διανοητικής ιδιοκτησίας, ή άλλων θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ίσης μεταχείρισης, αυτό θα αποτελούσε νόμιμη ενέργεια της Ένωσης βάσει του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Τούτο διότι η δράση αυτή θα αναλαμβανόταν σύμφωνα με την απαίτηση να αναλαμβάνεται η δράση βάσει κατάλληλης νομικής βάσης, από τις αρμόδιες αρχές, με σκοπό την επίτευξη θεμιτού στόχου και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η έκδοση της πράξης δεν θα έχει άμεσες δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Ευρωπαϊκή Ένωση πέραν του διοικητικού προϋπολογισμού της Ένωσης. Η διαχείριση της πράξης, ιδίως η συλλογή πληροφοριών, η διεξαγωγή ερευνών, η κατάρτιση συμπερασμάτων, οι προσπάθειες για συμφωνημένες λύσεις, η προετοιμασία μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και η παρακολούθηση κάθε οικονομικού εξαναγκασμού συνεπάγονται σημαντικό διοικητικό

φόρτο για την Επιτροπή, και ιδίως, αλλά όχι αποκλειστικά, για τη Γενική Διεύθυνση Εμπορίου. Η έκταση του φόρτου αυτού θα εξαρτάται από τη συχνότητα του οικονομικού εξαναγκασμού στον οποίο υπόκεινται η Ένωση και τα κράτη μέλη και από την έκταση της χρήσης της πράξης. Αν και προσδοκάται ότι η ύπαρξη της πράξης θα οδηγήσει σε μείωση των μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού, δεν υπάρχει τέτοια εγγύηση. Εκτιμάται ότι για τη λειτουργία της πράξης θα απαιτηθούν πέντε θέσεις σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα παρακολουθούν τη λειτουργία της πράξης, μεταξύ άλλων θα συνεργάζονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την παρακολούθηση των εμπειριών και των απόψεών τους σχετικά με τον αντίκτυπο της πράξης. Θα συλλέγουν δεδομένα σχετικά με τα μέτρα τρίτων χωρών, καθώς και σχετικά με την αντίδραση της Ένωσης που εξετάζεται και εγκρίνεται.

Η πρόταση προβλέπει επανεξέταση όσον αφορά τη λειτουργία και την εφαρμογή της πράξης, με υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

- **Εσωτερικός συντονισμός**

Η Γενική Διεύθυνση Εμπορίου θα διαχειρίζεται τη λειτουργία της πράξης, υπό την ευθύνη του αρμόδιου για το εμπόριο Επιτρόπου, με παράλληλη διασφάλιση συλλογικής διαδικασίας εντός της Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης θα υποστηρίζει τον/την Ύπατο/-η Εκπρόσωπο στα καθήκοντά του/της, ως Αντιπροέδρου της Επιτροπής, για τον συντονισμό της εξωτερικής δράσης της Ένωσης στο πλαίσιο της Επιτροπής. Οι αντιπροσωπείες της Ένωσης υπό την εξουσία του/της Ύπατου/-ης Εκπροσώπου θα ασκούν τα καθήκοντά τους ως εξωτερικοί αντιπρόσωποι της Ένωσης και θα επικουρούν, κατά περίπτωση, τον διερευνητικό και τον εξωτερικό διάλογο.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το άρθρο 1 ορίζει το αντικείμενο του προτεινόμενου κανονισμού, ήτοι αποτελεσματική προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της από ορισμένα μέτρα τρίτων χωρών, που αποτελεί τον γενικό στόχο της πράξης. Ορίζει επίσης ότι θα επιτρέπεται η ανάληψη δράσης από την Ένωση για τον σκοπό αυτό και ότι η προστασία πρέπει να επιτυγχάνεται μέσω αποτροπής, τερματισμού των μέτρων από την ίδια την τρίτη χώρα ή λήψης αντιμέτρων. Το άρθρο 1 υπενθυμίζει επίσης, σύμφωνα με τις Συνθήκες της ΕΕ, ότι κάθε δράση που αναλαμβάνεται δυνάμει του κανονισμού πρέπει να συμμορφώνεται με το διεθνές δίκαιο.

Το άρθρο 2 καθορίζει το πεδίο εφαρμογής. Στην πρώτη παράγραφο περιγράφεται η κατάσταση στην οποία εφαρμόζεται ο κανονισμός, συγκεκριμένα όταν πληρούνται σωρευτικά δύο προϋποθέσεις σχετικά με τη δράση της τρίτης χώρας. Η δεύτερη παράγραφος καθοδηγεί περαιτέρω την Επιτροπή κατά τον προσδιορισμό της ύπαρξης οικονομικού εξαναγκασμού σε οποιαδήποτε συγκεκριμένη περίπτωση, αναφέροντας μια σειρά παραμέτρων σχετικών με το μέτρο και τη συμπεριφορά της τρίτης χώρας.

Τα άρθρα 3, 4 και 5 καθορίζουν μια πρώτη σειρά βημάτων όσον αφορά τις ενέργειες της Επιτροπής στο πλαίσιο του κανονισμού, τα οποία ξεκινούν με εξέταση, η οποία οδηγεί σε διαπίστωση της ύπαρξης οικονομικού εξαναγκασμού, και ακολουθεί πιθανή συνεργασία με

την οικεία τρίτη χώρα. Αυτή η σειρά βημάτων αντικατοπτρίζει την προτιμώμενη προσέγγιση της λήψης μέτρων αντίδρασης μόνο όταν είναι αναγκαίο και έχει ως στόχο να αποτραπεί η τρίτη χώρα από το να συνεχίσει τον οικονομικό εξαναγκασμό χωρίς να απαιτείται λήψη αντιμέτρων.

- Πρώτον, η Επιτροπή θα εξετάζει το επίμαχο μέτρο τρίτης χώρας υπό το πρίσμα των προϋποθέσεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 (άρθρο 3) και θα καθοδηγείται από τα κριτήρια που περιγράφονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2, με δική της πρωτοβουλία ή όταν της γνωστοποιούνται σχετικές πληροφορίες.
- Δεύτερον, η Επιτροπή θα καθορίζει αν πληρούνται οι προϋποθέσεις του οικονομικού εξαναγκασμού, εκδίδοντας σχετική απόφαση (άρθρο 4). Η Επιτροπή μπορεί να ενημερώνει την οικεία τρίτη χώρα πριν από τη λήψη της απόφασης, προκειμένου να της δώσει την ευκαιρία να απαντήσει. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θα κοινοποιεί κάθε θετική απόφαση στην οικεία τρίτη χώρα και θα ζητά την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, κατά περίπτωση, την αποκατάσταση τυχόν ζημίας.
- Ταυτόχρονα, η Επιτροπή θα είναι έτοιμη να συνεργαστεί, εξ ονόματος της Ένωσης, με την οικεία τρίτη χώρα με σκοπό την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού (άρθρο 5). Η Επιτροπή θα θέτει επίσης το ζήτημα σε οποιοδήποτε σχετικό διεθνές φόρουμ προκειμένου να αυξηθούν οι πιθανότητες παύσης του οικονομικού εξαναγκασμού.

Το άρθρο 6 εισάγει ένα βήμα συνεργασίας στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας επί του ζητήματος με άλλες τρίτες χώρες που επηρεάζονται από τα ίδια ή παρόμοια μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού. Στόχος παραμένει η παύση του οικονομικού εξαναγκασμού, αλλά και η προώθηση μιας πολυμερούς λύσης.

Τα άρθρα 7, 8, 9, 10 και 11 αφορούν τη δεύτερη και τελευταία σειρά βημάτων, δηλαδή την προσφυγή στα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης. Αυτή η σειρά βημάτων χαρακτηρίζεται από μια πιο παρεμβατική προσέγγιση. Είναι προαιρετική και θα εφαρμόζεται μόνο εάν η τρίτη χώρα δεν παύσει τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού μετά την πρώτη σειρά βημάτων. Ενώ στόχος είναι να αντιμετωπιστεί ο οικονομικός εξαναγκασμός, ο υποκείμενος στόχος είναι τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης να ωθήσουν την τρίτη χώρα να παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

- Το άρθρο 7 καθορίζει τις προϋποθέσεις για την προσφυγή σε μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, οι οποίες πρέπει να πληρούνται προκειμένου η Ένωση να προβεί στη λήψη των μέτρων, και καθορίζει τα βήματα που πρέπει να ακολουθούνται προκειμένου η Επιτροπή να εκδώσει εκτελεστική πράξη για τη θέσπιση αυτών των μέτρων και την αντιμετώπιση σχετικών συμβάντων, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης ανακοινώσεων για συναφή συμβάντα. Θα υπάρχει δυνατότητα έκδοσης εκτελεστικών πράξεων άμεσης εφαρμογής για την κάλυψη επείγουσας ανάγκης, όπου αυτό δικαιολογείται. Το άρθρο 7 αναφέρεται στα διαθέσιμα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης.
- Το άρθρο 8 προβλέπει ότι η Επιτροπή μπορεί να υποδεικνύει φυσικά ή νομικά πρόσωπα υπό προϋποθέσεις και διαδικαστικές εγγυήσεις και να εφαρμόζει μέτρα σε αυτά.
- Το άρθρο 9 καθορίζει κριτήρια επιλογής και σχεδιασμού για τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης και προβλέπει ότι τα μέτρα αυτά θα επιλέγονται και

θα σχεδιάζονται βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, λαμβανομένου υπόψη του καθορισμού των μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού και του συμφέροντος της Ένωσης. Το άρθρο 9 παράγραφος 3 προβλέπει ότι ορισμένα τέτοια μέτρα μπορούν να εφαρμόζονται σε ενδοενωσιακή βάση. Αυτό θα είναι δυνατό ιδίως όσον αφορά τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που είναι διαθέσιμα σύμφωνα με τα στοιχεία δ) έως ιβ) του παραρτήματος Ι.

- Το άρθρο 10 θεσπίζει τις διαδικασίες, τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις για την τροποποίηση, την αναστολή και τον τερματισμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Η Επιτροπή θα ενεργεί μέσω εκτελεστικών πράξεων και μέσω εκτελεστικών πράξεων άμεσης εφαρμογής σε επείγουσες περιπτώσεις. Στο άρθρο 10 παράγραφος 1 υπογραμμίζεται ότι η Επιτροπή θα αξιολογεί συνεχώς το ζήτημα μετά την επιβολή μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.
- Το άρθρο 11 θεσπίζει τη διαδικασία για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με την έγκριση, την τροποποίηση, την αναστολή και την κατάργηση μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Η διαδικασία είναι προαιρετική πριν από τυχόν αναστολή και κατάργηση, δεδομένου ότι οι ενέργειες αυτές θα συνεπάγονταν την άρση των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή θα ζητά πληροφορίες και απόψεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη με στοχευμένο τρόπο, στο μέτρο του δυνατού και του αναγκαίου.

Τα άρθρα 12, 13, 14 και 15 είναι σχετικές οριζόντιες διατάξεις. Το άρθρο 12 ορίζει τους κανόνες για την επεξεργασία των εμπιστευτικών πληροφοριών. Το άρθρο 13 αναφέρεται στους εφαρμοστέους κανόνες καταγωγής και ιθαγένειας για τα αγαθά, τις υπηρεσίες, τις επενδύσεις και τους κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, οι οποίοι είναι σημαντικοί για τον καθορισμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Τα άρθρα 14 και 15 προβλέπουν τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που ισχύουν για την άσκηση των κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή, αντίστοιχα, επιπλέον άλλων διατάξεων.

Το άρθρο 16 θεσπίζει την υποχρέωση της Επιτροπής να αξιολογεί οποιαδήποτε ληφθέντα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης λίγο μετά τη λήξη τους. Θεσπίζει επίσης υποχρέωση επανεξέτασης και υποβολής εκθέσεων για την Επιτροπή όσον αφορά τη λειτουργία της προτεινόμενης πράξης και ορίζει κατάλληλο χρονοδιάγραμμα.

Το άρθρο 17 ορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος του κανονισμού και ότι ο κανονισμός θα είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και θα ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Στο παράρτημα Ι παρατίθενται τα πιθανά μέτρα αντίδρασης της Ένωσης. Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει τον κατάλογο προσθέτοντας άλλα διαθέσιμα μέτρα, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, υπό όρους.

Το παράρτημα ΙΙ καθορίζει τους κανόνες καταγωγής και ιθαγένειας για τα αγαθά, τις υπηρεσίες, τις επενδύσεις και τους κατόχους δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η Επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει τους κανόνες αυτούς μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξης, υπό όρους.

Η παρούσα πρόταση συνοδεύεται από ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο στην οποία καθορίζονται οι δράσεις που θα μπορούσε να αναλάβει η Επιτροπή, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, όταν απαιτούνται μέτρα αντίδρασης της Ένωσης.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για την προστασία της Ένωσης και των κρατών μελών της από τον οικονομικό
εξαναγκασμό από τρίτες χώρες**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το
άρθρο 207 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση προβάλλει και προωθεί τις αξίες και τα συμφέροντά της και συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της και, μεταξύ άλλων, στην αλληλεγγύη και τον αμοιβαίο σεβασμό μεταξύ των λαών, καθώς και στην αυστηρή τήρηση και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου και, ιδίως, στον σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή έχει ως γνώμονα αρχές όπως το κράτος δικαίου, η ισότητα και η αλληλεγγύη, και ο σεβασμός των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου. Στην εν λόγω διάταξη αναφέρεται επίσης ότι η Ένωση προωθεί πολυμερείς λύσεις σε κοινά προβλήματα.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, μεταξύ των σκοπών των Ηνωμένων Εθνών περιλαμβάνεται η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των εθνών με βάση τον σεβασμό της αρχής των ίσων δικαιωμάτων.
- (4) Το άρθρο 21 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ορίζει ότι η Ένωση πρέπει να καθορίζει και να εφαρμόζει κοινές πολιτικές και δράσεις και να εργάζεται για την επίτευξη υψηλού βαθμού συνεργασίας σε όλους τους τομείς των διεθνών σχέσεων με στόχο, μεταξύ άλλων, τη διαφύλαξη των αξιών της, των θεμελιωδών της συμφερόντων, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητάς της, καθώς και την εδραίωση και στήριξη του κράτους δικαίου και των αρχών του διεθνούς δικαίου.
- (5) Η σύγχρονη διασυνδεδεμένη παγκόσμια οικονομία δημιουργεί αυξημένο κίνδυνο και ευκαιρίες για οικονομικό εξαναγκασμό, καθώς παρέχει στις χώρες ενισχυμένα μέσα, συμπεριλαμβανομένων υβριδικών μέσων, για την άσκηση του εν λόγω εξαναγκασμού. Είναι επιθυμητό η Ένωση να συμβάλει στη δημιουργία, την ανάπτυξη και την αποσαφήνιση διεθνών πλαισίων για την πρόληψη και την εξάλειψη καταστάσεων οικονομικού εξαναγκασμού.

- (6) Ενεργώντας πάντα στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου, είναι σημαντικό η Ένωση να διαθέτει κατάλληλη πράξη για την αποτροπή και την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες προκειμένου να διαφυλάσσει τα δικαιώματα και τα συμφέροντά της και εκείνα των κρατών μελών της. Αυτό ισχύει ιδίως όταν τρίτες χώρες λαμβάνουν μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις και τα οποία παρεμβαίνουν στις νόμιμες κυρίαρχες επιλογές της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους, επιδιώκοντας να αποτρέψουν ή να επιτύχουν την παύση, την τροποποίηση ή την έκδοση συγκεκριμένης πράξης από την Ένωση ή ένα κράτος μέλος. Στα εν λόγω μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις μπορεί να περιλαμβάνονται όχι μόνο δράσεις που αναλαμβάνονται και έχουν επιπτώσεις στο έδαφος της τρίτης χώρας, αλλά και δράσεις που αναλαμβάνονται από την τρίτη χώρα, μεταξύ άλλων μέσω οντοτήτων που ελέγχονται ή διευθύνονται από την τρίτη χώρα και βρίσκονται στην Ένωση, οι οποίες βλάπτουν τις οικονομικές δραστηριότητες στην Ένωση.
- (7) Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί στη διασφάλιση αποτελεσματικής, αποδοτικής και ταχείας αντίδρασης της Ένωσης στον οικονομικό εξαναγκασμό, συμπεριλαμβανομένης της αποτροπής του οικονομικού εξαναγκασμού της Ένωσης ή κράτους μέλους και, ως έσχατη λύση, της λήψης αντιμέτρων.
- (8) Οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ιδίως η αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους από τρίτες χώρες, δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη μεμονωμένα. Αυτό οφείλεται στο ότι τα κράτη μέλη, ως διακριτοί φορείς βάσει του διεθνούς δικαίου, ενδέχεται να μην έχουν το δικαίωμα, βάσει του διεθνούς δικαίου, να αντιδράσουν στον οικονομικό εξαναγκασμό που στρέφεται κατά της Ένωσης. Επιπλέον, λόγω της αποκλειστικής αρμοδιότητας που ανατίθεται στην Ένωση από το άρθρο 207 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να λαμβάνουν μέτρα κοινής εμπορικής πολιτικής ως αντίδραση στον οικονομικό εξαναγκασμό. Ως εκ τούτου, οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα σε επίπεδο Ένωσης.
- (9) Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, είναι αναγκαίο και σκόπιμο, για τη δημιουργία αποτελεσματικού και ολοκληρωμένου πλαισίου δράσης της Ένωσης κατά του οικονομικού εξαναγκασμού, να θεσπιστούν κανόνες για την εξέταση, τη διαπίστωση της ύπαρξης και την αντιμετώπιση των μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες. Ειδικότερα, πριν από τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης θα πρέπει να εξετάζονται τα πραγματικά περιστατικά, να διαπιστώνεται η ύπαρξη οικονομικού εξαναγκασμού και, όπου είναι δυνατόν, να καταβάλλονται προσπάθειες για την εξεύρεση λύσης σε συνεργασία με την οικεία τρίτη χώρα. Τυχόν μέτρα που επιβάλλει η Ένωση θα πρέπει να είναι ανάλογα προς τη ζημία που προκαλούν τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες. Τα κριτήρια για τον καθορισμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνουν ιδίως υπόψη την ανάγκη να αποφεύγονται ή να ελαχιστοποιούνται οι παράπλευρες επιπτώσεις, ο διοικητικός φόρτος και το κόστος που επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς της Ένωσης, καθώς και το συμφέρον της Ένωσης. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (10) Κάθε δράση που αναλαμβάνεται από την Ένωση βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της Ένωσης βάσει του διεθνούς δικαίου. Το διεθνές δίκαιο επιτρέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όπως η αναλογικότητα και η προηγούμενη ειδοποίηση, την επιβολή αντιμέτρων, δηλαδή μέτρων τα οποία θα ήταν διαφορετικά αντίθετα προς τις διεθνείς υποχρεώσεις του

ζημιωθέντος μέρους έναντι της χώρας που ευθύνεται για παραβίαση του διεθνούς δικαίου, και τα οποία αποσκοπούν στην παύση της παραβίασης ή στη λήψη σχετικής αποζημίωσης¹. Κατά συνέπεια, τα μέτρα αντίδρασης που θεσπίζονται βάσει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να λαμβάνουν τη μορφή είτε μέτρων που συνάδουν με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης είτε μέτρων που συνιστούν επιτρεπόμενα αντίμετρα. Βάσει του διεθνούς δικαίου και σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν ένα επίπεδο ανάλογο προς τη ζημία που υπέστη η Ένωση ή ένα κράτος μέλος λόγω των μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτη χώρα, λαμβανομένων υπόψη της σοβαρότητας των μέτρων της τρίτης χώρας και των επίμαχων δικαιωμάτων και συμφερόντων της Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, η ζημία για την Ένωση ή ένα κράτος μέλος θεωρείται, βάσει του διεθνούς δικαίου, ότι περιλαμβάνει τη ζημία για οικονομικούς φορείς της Ένωσης.

- (11) Ο εξαναγκασμός απαγορεύεται βάσει του διεθνούς δικαίου όταν μια χώρα εφαρμόζει μέτρα όπως εμπορικούς ή επενδυτικούς περιορισμούς προκειμένου να ωθήσει μια άλλη χώρα σε πράξη ή παράλειψη στην οποία η εν λόγω χώρα δεν είναι διεθνώς υποχρεωμένη να προβεί και η οποία εμπίπτει στην κυριαρχία της, όταν ο εξαναγκασμός φθάνει ένα ορισμένο ποιοτικό ή ποσοτικό κατώτατο όριο, ανάλογα τόσο με τους επιδιωκόμενους σκοπούς όσο και με τα χρησιμοποιούμενα μέσα. Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει τη δράση της τρίτης χώρας βάσει ποιοτικών και ποσοτικών κριτηρίων που συμβάλλουν στον προσδιορισμό του κατά πόσον η τρίτη χώρα παρεμβαίνει στις νόμιμες κυρίαρχες επιλογές της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους και κατά πόσον η δράση της τρίτης χώρας συνιστά οικονομικό εξαναγκασμό που απαιτεί αντίδραση της Ένωσης.
- (12) Σύμφωνα με το εθιμικό διεθνές δίκαιο, στις πράξεις τρίτων χωρών περιλαμβάνονται όλες οι μορφές δράσης που μπορούν να καταλογιστούν σε ένα κράτος βάσει του εθιμικού διεθνούς δικαίου. Το διεθνές δίκαιο χαρακτηρίζει ως πράξη κράτους, ειδικότερα: τη συμπεριφορά οποιουδήποτε κρατικού οργάνου, φυσικού ή νομικού προσώπου που δεν αποτελεί όργανο του κράτους αλλά είναι εξουσιοδοτημένο από το δίκαιο του συγκεκριμένου κράτους να ασκεί στοιχεία κυβερνητικής εξουσίας, οργάνου που έχει τεθεί στη διάθεση κράτους από άλλο κράτος, ατόμου ή ομάδας ατόμων που δρα σύμφωνα με τις εντολές ή τις κατευθύνσεις ή υπό τον έλεγχο του εν λόγω κράτους κατά την πραγμάτωση της συμπεριφοράς, ατόμου ή ομάδας ατόμων που ασκεί στοιχεία κυβερνητικής εξουσίας σε περίπτωση απουσίας ή ανεπαρκούς λειτουργίας των επίσημων αρχών και σε περιστάσεις που απαιτούν την άσκηση αυτών των στοιχείων εξουσίας, καθώς και τη συμπεριφορά που το κράτος αναγνωρίζει και υιοθετεί ως δική του².
- (13) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάζει κατά πόσον τα μέτρα τρίτων χωρών είναι μέτρα εξαναγκασμού, με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν πληροφοριών που λαμβάνονται από οποιαδήποτε πηγή, συμπεριλαμβανομένων νομικών και φυσικών προσώπων ή κράτους μέλους. Μετά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή θα πρέπει να καθορίζει σε απόφαση αν το μέτρο της τρίτης χώρας είναι μέτρο εξαναγκασμού. Σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή θα πρέπει να κοινοποιεί κάθε θετική απόφαση στην οικεία

¹ Βλ. άρθρα 22 και 49-53 των άρθρων για την ευθύνη των κρατών από διεθνώς άδικες ενέργειες, που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου των Ηνωμένων Εθνών κατά την πεντηκοστή τρίτη σύνοδό της, το 2001, και ελήφθησαν υπόψη από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στο ψήφισμα 56/83.

² Βλ. άρθρο 2 στοιχείο α) και άρθρα 4-11 των άρθρων για την ευθύνη των κρατών από διεθνώς άδικες ενέργειες, υποσημείωση 1 ανωτέρω.

τρίτη χώρα, μαζί με αίτημα για παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και, κατά περίπτωση, αίτημα για την αποκατάσταση τυχόν ζημίας.

- (14) Η Ένωση θα πρέπει να στηρίζει και να συνεργάζεται με τρίτες χώρες που επηρεάζονται από τα ίδια ή παρόμοια μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού ή άλλες ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες. Η Ένωση θα πρέπει να συμμετέχει στον διεθνή συντονισμό σε διμερή, πλειονομερή ή πολυμερή φόρουμ που είναι προσανατολισμένα στην πρόληψη ή την εξάλειψη του οικονομικού εξαναγκασμού.
- (15) Η Ένωση θα πρέπει να επιβάλλει αντίμετρα μόνον όταν άλλα μέσα, όπως οι διαπραγματεύσεις, η διαμεσολάβηση ή η δικαστική επίλυση, δεν οδηγούν στην άμεση και αποτελεσματική παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και στην αποκατάσταση της ζημίας που έχει προκαλέσει στην Ένωση ή στα κράτη μέλη της, και όταν είναι αναγκαία η ανάληψη δράσης για την προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων της Ένωσης και των κρατών μελών της και είναι προς το συμφέρον της Ένωσης. Είναι σκόπιμο ο κανονισμός να καθορίζει τους εφαρμοστέους κανόνες και διαδικασίες για την επιβολή και την εφαρμογή μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και να επιτρέπει την ταχεία ανάληψη δράσης, όπου απαιτείται, για τη διατήρηση της αποτελεσματικότητας τυχόν μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.
- (16) Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνονται σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να επιλέγονται και να σχεδιάζονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, μεταξύ των οποίων: η αποτελεσματικότητα των μέτρων για την παύση του εξαναγκασμού από την τρίτη χώρα· η δυνατότητά τους να παράσχουν ανακούφιση σε οικονομικούς φορείς εντός της Ένωσης που πλήττονται από τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτη χώρα· ο στόχος της αποφυγής ή της ελαχιστοποίησης των αρνητικών οικονομικών και άλλων επιπτώσεων για την Ένωση· και η αποφυγή δυσανάλογης διοικητικής πολυπλοκότητας και κόστους. Είναι επίσης σημαντικό κατά την επιλογή και τον σχεδιασμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης να λαμβάνεται υπόψη το συμφέρον της Ένωσης. Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης θα πρέπει να επιλέγονται από ευρύ φάσμα επιλογών, ώστε να καθίσταται δυνατή η λήψη των πλέον κατάλληλων μέτρων σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.
- (17) Είναι σκόπιμο να θεσπιστούν κανόνες σχετικά με την καταγωγή ή την ιθαγένεια των αγαθών, των υπηρεσιών και των παρόχων υπηρεσιών, των επενδύσεων και των κατόχων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, για τους σκοπούς του καθορισμού των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Οι κανόνες καταγωγής ή ιθαγένειας θα πρέπει να καθορίζονται με βάση τους ισχύοντες κανόνες για το μη προτιμησιακό εμπόριο και τις επενδύσεις που εφαρμόζονται βάσει της ενωσιακής νομοθεσίας και των διεθνών συμφωνιών της Ένωσης.
- (18) Κατά την επιδίωξη του στόχου της παύσης του μέτρου οικονομικού εξαναγκασμού, τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που συνίστανται σε περιορισμούς των άμεσων ξένων επενδύσεων ή των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών θα πρέπει να εφαρμόζονται μόνο σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχονται ή τις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται εντός της Ένωσης από ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα στην Ένωση τα οποία ανήκουν ή ελέγχονται από πρόσωπα της οικείας τρίτης χώρας, όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και ιδίως για την πρόληψη της αποφυγής τους. Η απόφαση για την επιβολή τέτοιων περιορισμών θα αιτιολογείται δεόντως σε εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται σε αυτόν.

- (19) Μετά τη λήψη μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί συνεχώς την κατάσταση σε σχέση με τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτη χώρα, την αποτελεσματικότητα των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και τα αποτελέσματά τους, με σκοπό την ανάλογη προσαρμογή, αναστολή ή τερματισμό των μέτρων αντίδρασης. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να καθοριστούν οι κανόνες και οι διαδικασίες για την τροποποίηση, την αναστολή και τον τερματισμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, καθώς και οι καταστάσεις στις οποίες ενδείκνυνται.
- (20) Είναι σημαντικό να προβλεφθούν ευκαιρίες συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών για τους σκοπούς της έγκρισης και τροποποίησης των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και, κατά περίπτωση, για τους σκοπούς της αναστολής και του τερματισμού, λαμβανομένων υπόψη των δυνητικών επιπτώσεων στα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη.
- (21) Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επικοινωνία και ανταλλαγή απόψεων και πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής, αφενός, και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, αφετέρου, ιδίως όσον αφορά τις προσπάθειες συνεργασίας με την οικεία τρίτη χώρα για τη διερεύνηση επιλογών με σκοπό την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και για ζητήματα που ενδέχεται να οδηγήσουν στη λήψη μέτρων αντίδρασης της Ένωσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
- (22) Προκειμένου να καταστεί δυνατή η επικαιροποίηση του φάσματος των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης βάσει του παρόντος κανονισμού και η προσαρμογή των κανόνων καταγωγής ή άλλων τεχνικών κανόνων, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την τροποποίηση του καταλόγου των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που παρατίθεται στο παράρτημα Ι και των τεχνικών κανόνων που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων καταγωγής που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, και οι διαβουλεύσεις αυτές να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου³. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα πρέπει να λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους θα πρέπει να έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (23) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011⁴.
- (24) Θα πρέπει να χρησιμοποιείται η διαδικασία εξέτασης για την έγκριση μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και για την τροποποίηση, την αναστολή ή τον τερματισμό τους, δεδομένου ότι οι εν λόγω πράξεις καθορίζουν την αντίδραση της Ένωσης στον

³ ΕΕ L 123 της 12.5.2016, σ. 1.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

οικονομικό εξαναγκασμό που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

- (25) Η Επιτροπή θα πρέπει να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσης εφαρμογής με περιορισμένη διάρκεια εάν, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που σχετίζονται με την έγκριση, την τροποποίηση, την αναστολή ή τον τερματισμό μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, τούτο επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης.
- (26) Η Επιτροπή θα πρέπει να αξιολογεί τα μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού ως προς την αποτελεσματικότητα και τη λειτουργία τους και ως προς τα πιθανά συμπεράσματα για μελλοντικά μέτρα. Η Επιτροπή θα πρέπει επίσης να επανεξετάσει τον παρόντα κανονισμό αφού αποκτήσει επαρκή πείρα από την ύπαρξη ή την εφαρμογή του. Η επανεξέταση αυτή θα πρέπει να καλύπτει το πεδίο εφαρμογής, τη λειτουργία, την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλει έκθεση σχετικά με την εκτίμησή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Ο παρών κανονισμός θεσπίζει κανόνες και διαδικασίες προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματική προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της όταν μια τρίτη χώρα επιδιώκει, μέσω μέτρων που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις, να εξαναγκάσει την Ένωση ή ένα κράτος μέλος να εκδώσει ή να μην εκδώσει μια συγκεκριμένη πράξη. Ο παρών κανονισμός παρέχει στην Ένωση πλαίσιο για την αντιμετώπιση τέτοιων καταστάσεων, με στόχο την αποτροπή ή την παύση τέτοιου είδους ενεργειών από τρίτη χώρα, ενώ παράλληλα επιτρέπει στην Ένωση, ως έσχατη λύση, να αντισταθμίζει αυτές τις ενέργειες.
2. Οποιαδήποτε δράση αναλαμβάνεται βάσει του παρόντος κανονισμού θα είναι συνεπής με τις υποχρεώσεις της Ένωσης δυνάμει του διεθνούς δικαίου και θα διεξάγεται στο πλαίσιο των αρχών και των στόχων της εξωτερικής δράσης της Ένωσης.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται όταν μια τρίτη χώρα:
 - παρεμβαίνει στις νόμιμες κυρίαρχες επιλογές της Ένωσης ή ενός κράτους μέλους, επιδιώκοντας να αποτρέψει ή να επιτύχει την παύση, την τροποποίηση ή την έκδοση συγκεκριμένης πράξης από την Ένωση ή κράτος μέλος,
 - μέσω της εφαρμογής ή της επαπειλούμενης εφαρμογής μέτρων που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι εν λόγω ενέργειες τρίτων χωρών αναφέρονται ως μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού.
2. Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- α) η ένταση, η σοβαρότητα, η συχνότητα, η διάρκεια, το εύρος και το μέγεθος του μέτρου της τρίτης χώρας και η πίεση που προκύπτει από αυτό·
- β) κατά πόσον η τρίτη χώρα ακολουθεί ένα μοτίβο παρέμβασης που επιδιώκει να επιτύχει την έκδοση συγκεκριμένων πράξεων από την Ένωση ή από κράτη μέλη ή άλλες χώρες·
- γ) ο βαθμός στον οποίο το μέτρο της τρίτης χώρας καταπατά έναν τομέα κυριαρχίας της Ένωσης ή των κρατών μελών·
- δ) κατά πόσον η τρίτη χώρα ενεργεί βάσει διεθνώς αναγνωρισμένης θεμιτής ανησυχίας·
- ε) εάν και με ποιον τρόπο η τρίτη χώρα, πριν από την επιβολή των μέτρων της, έχει καταβάλει σοβαρές προσπάθειες, καλή τη πίστει, να διευθετήσει το ζήτημα μέσω διεθνούς συντονισμού ή δικαστικής επίλυσης, είτε διμερώς είτε στο πλαίσιο διεθνούς φόρουμ.

Άρθρο 3

Εξέταση των μέτρων τρίτων χωρών

1. Η Επιτροπή μπορεί να εξετάζει κάθε μέτρο τρίτης χώρας προκειμένου να διαπιστώσει αν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1. Η Επιτροπή ενεργεί χωρίς καθυστέρηση.
2. Η Επιτροπή μπορεί να διενεργεί την εξέταση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 με δική της πρωτοβουλία ή μετά από πληροφορίες που λαμβάνει από οποιαδήποτε πηγή. Η Επιτροπή διασφαλίζει την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 12, στις οποίες μπορεί να περιλαμβάνεται η ταυτότητα του παρόχου των πληροφοριών.
3. Η Επιτροπή μπορεί να αναζητά πληροφορίες σχετικά με τον αντίκτυπο των μέτρων της οικείας τρίτης χώρας.

Η Επιτροπή μπορεί να δημοσιεύει ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή μέσω άλλων κατάλληλων μέσων δημόσιας επικοινωνίας με πρόσκληση υποβολής πληροφοριών εντός καθορισμένης προθεσμίας. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή ενημερώνει την οικεία τρίτη χώρα για την έναρξη της εξέτασης.

Άρθρο 4

Διαπίστωση σχετικά με το μέτρο τρίτης χώρας

Μετά από εξέταση που διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 3, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση στην οποία διαπιστώνεται αν το μέτρο της οικείας τρίτης χώρας πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1. Η Επιτροπή ενεργεί χωρίς καθυστέρηση.

Πριν από την έκδοση της απόφασής της, η Επιτροπή μπορεί να καλέσει την οικεία τρίτη χώρα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

Εάν η Επιτροπή αποφασίσει ότι το μέτρο της οικείας τρίτης χώρας πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 1, κοινοποιεί στην οικεία τρίτη χώρα την απόφασή της και της ζητεί να παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό και, κατά περίπτωση, να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη η Ένωση ή τα κράτη μέλη της.

Άρθρο 5

Συνεργασία με την οικεία τρίτη χώρα

Η Επιτροπή είναι πρόθυμη να συνεργαστεί, εξ ονόματος της Ένωσης, με την οικεία τρίτη χώρα για τη διερεύνηση επιλογών με σκοπό την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού. Στις επιλογές αυτές μπορούν να περιλαμβάνονται τα εξής:

- άμεσες διαπραγματεύσεις·
- διαμεσολάβηση, συνδιαλλαγή ή καλές υπηρεσίες για την υποστήριξη της Ένωσης και της οικείας τρίτης χώρας στις προσπάθειες αυτές·
- παραπομπή του ζητήματος σε διεθνή δικαστική επίλυση.

Η Επιτροπή επιδιώκει να επιτύχει την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού θέτοντας επίσης το ζήτημα σε οποιοδήποτε σχετικό διεθνές φόρουμ.

Η Επιτροπή τηρεί ενήμερο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για τις σχετικές εξελίξεις.

Η Επιτροπή παραμένει ανοικτή στη συνεργασία με την οικεία τρίτη χώρα μετά τη λήψη μέτρων αντίδρασης της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 7. Η Επιτροπή μπορεί να συνεχίσει τις προσπάθειες αυτές, κατά περίπτωση, σε συνδυασμό με αναστολή, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 2, τυχόν μέτρου αντίδρασης της Ένωσης.

Άρθρο 6

Διεθνής συνεργασία

Η Επιτροπή ξεκινά διαβουλεύσεις ή συνεργασία, εξ ονόματος της Ένωσης, με οποιαδήποτε άλλη χώρα που επηρεάζεται από τα ίδια ή παρόμοια μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού ή με οποιαδήποτε ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα, με σκοπό την παύση του εξαναγκασμού. Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται, κατά περίπτωση, συντονισμός σε σχετικά διεθνή φόρουμ και συντονισμός για την αντιμετώπιση του εξαναγκασμού.

Άρθρο 7

Μέτρα αντίδρασης της Ένωσης

1. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που ορίζει ότι λαμβάνει μέτρο αντίδρασης της Ένωσης, εάν:

- α) η δράση που αναλήφθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 δεν είχε ως αποτέλεσμα την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού και την αποκατάσταση της ζημίας που προκάλεσε στην Ένωση ή σε κράτος μέλος εντός εύλογου χρονικού διαστήματος,
- β) απαιτείται δράση για την προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων της Ένωσης και των κρατών μελών της στη συγκεκριμένη περίπτωση, και
- γ) η δράση είναι προς το συμφέρον της Ένωσης.

Στην εκτελεστική πράξη, η Επιτροπή καθορίζει επίσης την κατάλληλη αντίδραση της Ένωσης μεταξύ των μέτρων που προβλέπονται στο παράρτημα Ι. Τα μέτρα αυτά μπορούν επίσης να εφαρμόζονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που υποδεικνύονται σύμφωνα με το άρθρο 8. Η Επιτροπή μπορεί επίσης να θεσπίσει μέτρα τα οποία μπορεί να λάβει δυνάμει άλλων νομικών πράξεων.

Η εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2.

2. Τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης εφαρμόζονται από καθορισμένη ημερομηνία μετά την έκδοση της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Η Επιτροπή ορίζει την εν λόγω ημερομηνία εφαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις, ώστε να καταστεί δυνατή η ενημέρωση της οικείας τρίτης χώρας σύμφωνα με την παράγραφο 3 και η εν λόγω χώρα να παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό.
3. Η Επιτροπή, αφού εκδώσει την εκτελεστική πράξη, κοινοποιεί στην οικεία τρίτη χώρα τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που έχουν ληφθεί σύμφωνα με την παράγραφο 1. Στην κοινοποίηση, η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ένωσης, καλεί την οικεία τρίτη χώρα να παύσει αμέσως τον οικονομικό εξαναγκασμό, προσφέρεται να διαπραγματευτεί λύση και ενημερώνει την οικεία τρίτη χώρα ότι θα εφαρμοστεί το μέτρο αντίδρασης της Ένωσης, εκτός εάν παύσει ο οικονομικός εξαναγκασμός.
4. Η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ορίζει ότι η εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης αναβάλλεται για περίοδο που καθορίζεται στην εν λόγω εκτελεστική πράξη, εάν η Επιτροπή διαθέτει αξιόπιστες πληροφορίες ότι η τρίτη χώρα έχει παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό πριν από την έναρξη εφαρμογής των εγκεκριμένων μέτρων αντίδρασης της Ένωσης. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή δημοσιεύει ανακοίνωση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην οποία αναφέρει την ύπαρξη αυτών των πληροφοριών και την ημερομηνία από την οποία εφαρμόζεται η αναβολή. Εάν η τρίτη χώρα παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό πριν από την έναρξη εφαρμογής των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή τερματίζει τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 10.
5. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2, 3 και 4, τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς η Επιτροπή, εξ ονόματος της Ένωσης, να καλέσει πρώτα, για μία ακόμη φορά, την οικεία τρίτη χώρα να παύσει τον οικονομικό εξαναγκασμό ή χωρίς η Επιτροπή να την ενημερώσει προηγουμένως για την εφαρμογή μέτρου αντίδρασης της Ένωσης, όταν αυτό είναι αναγκαίο για τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων και των συμφερόντων της Ένωσης ή των κρατών μελών, ιδίως της αποτελεσματικότητας των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης.
6. Για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης προκειμένου να αποφευχθεί ανεπανόρθωτη ζημία στην Ένωση ή στα κράτη μέλη της από τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσης εφαρμογής για την επιβολή μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 3. Ισχύουν οι απαιτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 5. Οι εν λόγω πράξεις παραμένουν σε ισχύ για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες.
7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14 για την τροποποίηση του καταλόγου που παρατίθεται στο παράρτημα I, προκειμένου να προβλεφθούν πρόσθετα είδη μέτρων για την αντιμετώπιση μέτρου τρίτης χώρας. Η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει τέτοιες κατ' εξουσιοδότηση πράξεις στο πλαίσιο των οποίων τα είδη των μέτρων αντίδρασης:

- α) θα είναι εξίσου αποτελεσματικά ή αποτελεσματικότερα από τα ήδη προβλεπόμενα μέτρα αντίδρασης όσον αφορά την παύση των μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού·
- β) θα παρέχουν εξίσου αποτελεσματική ή αποτελεσματικότερη ανακούφιση στους οικονομικούς φορείς εντός της Ένωσης που πλήττονται από τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού·
- γ) θα αποτρέπουν ή θα ελαχιστοποιούν τις αρνητικές επιπτώσεις στους θιγόμενους φορείς· ή
- δ) θα αποτρέπουν ή θα ελαχιστοποιούν τη διοικητική πολυπλοκότητα και το κόστος.

Άρθρο 8

Μέτρα αντίδρασης της Ένωσης έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων

1. Η Επιτροπή μπορεί να προβλέπει, στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 ή σε χωριστή εκτελεστική πράξη, ότι:
 - α) τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που υποδεικνύονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) υπόκεινται σε μέτρα αντίδρασης της Ένωσης· ή
 - β) με την επιφύλαξη της ευθύνης της τρίτης χώρας βάσει του διεθνούς δικαίου, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της Ένωσης που πλήττονται από τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού της τρίτης χώρας δικαιούνται να ανακτήσουν, από τα πρόσωπα που υποδεικνύονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο β), κάθε ζημία που υπέστησαν από τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού έως την έκταση της συμβολής των υποδεικνυόμενων προσώπων στα εν λόγω μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού.

Τα εν λόγω μέτρα εφαρμόζονται από την ίδια ημερομηνία εφαρμογής με τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 7 ή από μεταγενέστερη ημερομηνία που καθορίζεται στην εκτελεστική πράξη σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 15 παράγραφος 2.
2. Η Επιτροπή μπορεί να υποδείξει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο όταν διαπιστώνει:
 - α) ότι το εν λόγω πρόσωπο έχει σχέση ή συνδέεται με την κυβέρνηση της οικείας τρίτης χώρας· ή
 - β) ότι το εν λόγω πρόσωπο έχει σχέση ή συνδέεται με την κυβέρνηση της οικείας τρίτης χώρας και, επιπλέον, έχει προκαλέσει ή έχει εμπλακεί ή συνδέεται με τον οικονομικό εξαναγκασμό.
3. Κατά την υπόδειξη αυτή, η Επιτροπή εξετάζει όλα τα σχετικά κριτήρια και τις διαθέσιμες πληροφορίες, μεταξύ άλλων αν είναι γνωστό ότι τα σχετικά πρόσωπα ενεργούν ουσιαστικά εξ ονόματος της κυβέρνησης της τρίτης χώρας, ή ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα στην κυβέρνηση της τρίτης χώρας, ή άλλως ελέγχονται ουσιαστικά από αυτήν.
4. Εάν η Επιτροπή έχει λόγους να θεωρήσει ότι θα πρέπει να υποδειχθούν πρόσωπα σύμφωνα με την παράγραφο 2 στοιχείο α) ή β), δημοσιεύει προσωρινό κατάλογο προσώπων και, κατά περίπτωση, τα πιθανά μέτρα δυνάμει του παραρτήματος Ι στα

οποία θα υπόκεινται. Πριν αποφασίσει σχετικά με την υπόδειξη, παρέχει σε κάθε πρόσωπο που έχει υποδειχθεί προσωρινά και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη τη δυνατότητα να υποβάλουν παρατηρήσεις σχετικά με την πιθανή υπόδειξη, ιδίως εάν εμπίπτουν στις προϋποθέσεις της παραγράφου 2 στοιχείο α) ή β). Η Επιτροπή μπορεί επίσης να αναζητήσει πρόσθετες πληροφορίες τις οποίες θεωρεί χρήσιμες όσον αφορά την πιθανή υπόδειξη.

Άρθρο 9

Κριτήρια για την επιλογή και τον σχεδιασμό των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης

1. Κάθε μέτρο αντίδρασης της Ένωσης δεν υπερβαίνει το επίπεδο που είναι ανάλογο προς τη ζημία που υπέστη η Ένωση ή ένα κράτος μέλος λόγω των μέτρων οικονομικού εξαναγκασμού από την τρίτη χώρα, λαμβανομένων υπόψη της σοβαρότητας των μέτρων της τρίτης χώρας και των επίμαχων δικαιωμάτων.
2. Η Επιτροπή επιλέγει και σχεδιάζει κατάλληλα μέτρα αντίδρασης λαμβάνοντας υπόψη τη διαπίστωση που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 4, τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 και το συμφέρον της Ένωσης, με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που συλλέγονται σύμφωνα με το άρθρο 11, και τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) την αποτελεσματικότητα των μέτρων για την παύση του οικονομικού εξαναγκασμού·
 - β) τη δυνατότητα των μέτρων να ανακουφίσουν τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης που πλήττονται από τον οικονομικό εξαναγκασμό·
 - γ) την αποφυγή ή ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στους θιγόμενους φορείς από τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της διαθεσιμότητας εναλλακτικών λύσεων για τους θιγόμενους φορείς, για παράδειγμα εναλλακτικές πηγές εφοδιασμού αγαθών ή υπηρεσιών·
 - δ) την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων σε άλλες πολιτικές ή στόχους της Ένωσης·
 - ε) την εφαρμογή των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης χωρίς δυσανάλογη διοικητική πολυπλοκότητα και κόστος·
 - στ) την ύπαρξη και τη φύση τυχόν μέτρων αντίδρασης που έχουν θεσπιστεί από άλλες χώρες που επηρεάζονται από τα ίδια ή παρόμοια μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, τυχόν συντονισμού σύμφωνα με το άρθρο 6·
 - ζ) κάθε άλλο σχετικό κριτήριο που καθορίζεται στο διεθνές δίκαιο.
3. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει μέτρα αντίδρασης της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 7 ή 8, τα οποία συνίστανται σε περιορισμούς των άμεσων ξένων επενδύσεων ή των συναλλαγών στον τομέα των υπηρεσιών και όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται, ή τις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται, εντός της Ένωσης από ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα που είναι εγκατεστημένα στην Ένωση και ανήκουν σε πρόσωπα της οικείας τρίτης χώρας ή ελέγχονται από τέτοια πρόσωπα, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού. Η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει σχετικά με την εφαρμογή αυτή όταν τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης που δεν καλύπτουν τέτοιες καταστάσεις δεν επαρκούν για την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων του παρόντος κανονισμού,

ιδίως όταν είναι δυνατή η αποφυγή αυτών των μέτρων. Κατά την αξιολόγηση του ενδεχομένου έκδοσης τέτοιας απόφασης, η Επιτροπή εξετάζει, εκτός από τα κριτήρια των παραγράφων 1 και 2, μεταξύ άλλων:

- α) τις τάσεις των συναλλαγών υπηρεσιών και των επενδύσεων στον τομέα που αποτελεί στόχο των προβλεπόμενων μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και τον κίνδυνο αποφυγής τυχόν μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που δεν εφαρμόζονται στις υπηρεσίες που παρέχονται, ή στις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται, εντός της Ένωσης·
- β) την αποτελεσματική συμβολή αυτών των ενδοενωσιακών περιορισμών στον στόχο της παύσης του μέτρου του οικονομικού εξαναγκασμού·
- γ) την ύπαρξη εναλλακτικών μέτρων ικανών να επιτύχουν τον στόχο της παύσης του μέτρου οικονομικού εξαναγκασμού, τα οποία είναι ευλόγως διαθέσιμα και λιγότερο περιοριστικά για τις συναλλαγές υπηρεσιών ή τις επενδύσεις εντός της Ένωσης.

Κάθε απόφαση για την εφαρμογή περιορισμών όσον αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται, ή τις άμεσες επενδύσεις που πραγματοποιούνται, εντός της Ένωσης από ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα στην Ένωση αιτιολογείται δεόντως στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1 υπό το πρίσμα των ανωτέρω κριτηρίων.

Άρθρο 10

Τροποποίηση, αναστολή και τερματισμός των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης

1. Η Επιτροπή επανεξετάζει τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού που εφαρμόζει τρίτη χώρα και τα οποία ενεργοποίησαν τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, την αποτελεσματικότητα των ληφθέντων μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και τις επιπτώσεις τους στα συμφέροντα της Ένωσης, και τηρεί ενήμερο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
2. Εάν η οικεία τρίτη χώρα αναστείλει τον οικονομικό εξαναγκασμό, ή όταν αυτό είναι αναγκαίο προς το συμφέρον της Ένωσης, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει την εφαρμογή του αντίστοιχου μέτρου αντίδρασης της Ένωσης για τη διάρκεια της αναστολής από την τρίτη χώρα ή για όσο διάστημα είναι αναγκαίο βάσει του συμφέροντος της Ένωσης. Η Επιτροπή αναστέλλει τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης εάν η οικεία τρίτη χώρα έχει προσφέρει, και η Ένωση έχει συνάψει, συμφωνία για την υποβολή του ζητήματος σε δεσμευτική διεθνή δικαστική επίλυση από τρίτο και η τρίτη χώρα αναστείλει επίσης τα οικεία μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού. Η Επιτροπή αποφασίζει, με εκτελεστική πράξη, να αναστείλει το μέτρο αντίδρασης της Ένωσης. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 15 παράγραφος 2.
3. Όταν είναι αναγκαίο να γίνουν προσαρμογές στα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων και των κριτηρίων που καθορίζονται στο άρθρο 2 και στο άρθρο 9 παράγραφος 2, ή περαιτέρω εξελίξεων, συμπεριλαμβανομένης της αντίδρασης της τρίτης χώρας, η Επιτροπή μπορεί, κατά περίπτωση, να τροποποιήσει τα μέτρα αντίδρασης που λήφθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 7, μέσω εκτελεστικής πράξης, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2.

4. Η Επιτροπή τερματίζει τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) όταν έχει παύσει ο οικονομικός εξαναγκασμός·
 - β) όταν έχει επιτευχθεί με άλλον τρόπο αμοιβαία αποδεκτή λύση·
 - γ) όταν δεσμευτική απόφαση στο πλαίσιο διεθνούς δικαστικής επίλυσης από τρίτο σε διαφορά μεταξύ της οικείας τρίτης χώρας και της Ένωσης ή κράτους μέλους απαιτεί την ανάκληση του μέτρου αντίδρασης της Ένωσης·
 - δ) όταν είναι σκόπιμο βάσει του συμφέροντος της Ένωσης.
- Ο τερματισμός των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 7 αποφασίζεται, με εκτελεστική πράξη, σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2.
5. Για δεόντως αιτιολογημένους επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις άμεσης εφαρμογής για την αναστολή, την τροποποίηση ή τον τερματισμό μέτρων αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 7. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 3 και παραμένουν σε ισχύ για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους δύο μήνες.

Άρθρο 11

Συλλογή πληροφοριών σχετικά με τα μέτρα αντίδρασης της Ένωσης

1. Πριν από τη λήψη μέτρων αντίδρασης της Ένωσης ή την τροποποίηση των μέτρων αυτών, και πριν από την αναστολή ή τον τερματισμό των μέτρων αυτών, αντίστοιχα, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει πληροφορίες και απόψεις σχετικά με τον οικονομικό αντίκτυπο στους φορείς της Ένωσης και το συμφέρον της Ένωσης, μέσω ανακοίνωσης που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή μέσω άλλων κατάλληλων δημόσιων μέσων επικοινωνίας. Στην ανακοίνωση αναφέρεται η προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να υποβληθούν τα στοιχεία.
2. Η Επιτροπή μπορεί να αρχίσει τη συλλογή πληροφοριών οποιαδήποτε στιγμή κρίνει κατάλληλη.
3. Κατά τη συλλογή πληροφοριών σύμφωνα με την παράγραφο 1, η Επιτροπή ενημερώνει και διαβουλεύεται με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως τις ενώσεις του κλάδου, που επηρεάζονται από πιθανά μέτρα αντίδρασης της Ένωσης, και με τα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην κατάρτιση ή την εφαρμογή της νομοθεσίας που ρυθμίζει τους επηρεαζόμενους τομείς.
4. Χωρίς να καθυστερεί αδικαιολόγητα τη θέσπιση των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης, η Επιτροπή ζητεί, ειδικότερα, πληροφορίες σχετικά με:
 - α) τον αντίκτυπο των εν λόγω μέτρων στους φορείς τρίτων χωρών ή στους ανταγωνιστές, χρήστες ή καταναλωτές της Ένωσης ή στους υπαλλήλους της Ένωσης, τους επιχειρηματικούς εταίρους ή τους πελάτες των εν λόγω φορέων·
 - β) την αλληλεπίδραση των μέτρων αυτών με τη σχετική νομοθεσία των κρατών μελών·
 - γ) τη διοικητική επιβάρυνση που μπορεί να προκύψει από τα μέτρα αυτά·
 - δ) το συμφέρον της Ένωσης.

5. Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαιτέρως υπόψη τις πληροφορίες που συλλέγονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας συλλογής πληροφοριών. Το σχέδιο εκτελεστικής πράξης συνοδεύεται από ανάλυση των προβλεπόμενων μέτρων, όταν υποβάλλεται στην επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2.
6. Πριν από την έκδοση εκτελεστικής πράξης σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 6 ή το άρθρο 10 παράγραφος 5, η Επιτροπή ζητεί πληροφορίες και απόψεις από τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη με στοχευμένο τρόπο, εκτός εάν οι επιτακτικοί λόγοι επείγουσας ανάγκης είναι τέτοιοι ώστε η αναζήτηση πληροφοριών και οι διαβουλεύσεις να μην είναι δυνατές ή να μην είναι αναγκαίες για αντικειμενικούς λόγους, για παράδειγμα για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης.

Άρθρο 12

Εμπιστευτικότητα

1. Οι πληροφορίες που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους ζητήθηκαν.
2. Ο πάροχος των πληροφοριών μπορεί να ζητήσει τον χειρισμό των πληροφοριών που υποβάλλονται ως εμπιστευτικών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι πληροφορίες αυτές συνοδεύονται από μη εμπιστευτική σύνοψη των πληροφοριών ή από παράθεση των λόγων για τους οποίους οι συγκεκριμένες πληροφορίες δεν μπορούν να συνοψισθούν. Η Επιτροπή, το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη ή οι υπάλληλοί τους δεν επιτρέπεται να αποκαλύπτουν πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα που έλαβαν κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χωρίς τη ρητή άδεια του παρόχου των πληροφοριών αυτών.
3. Η παράγραφος 2 δεν εμποδίζει την Επιτροπή να δημοσιοποιεί γενικές πληροφορίες σε συνοπτική μορφή, η οποία δεν περιέχει πληροφορίες που καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση του παρόχου των πληροφοριών. Για κάθε τέτοια δημοσιοποίηση λαμβάνεται υπόψη το νόμιμο συμφέρον των ενδιαφερόμενων μερών να μην αποκαλυφθούν εμπιστευτικές πληροφορίες.

Άρθρο 13

Κανόνες καταγωγής

1. Η καταγωγή ή η ιθαγένεια ενός αγαθού, μιας υπηρεσίας, ενός παρόχου υπηρεσιών, μιας επένδυσης ή ενός κατόχου δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας καθορίζεται σύμφωνα με το παράρτημα II.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 14 για την τροποποίηση των σημείων 2 έως 4 του παραρτήματος II, προκειμένου να τροποποιεί τους κανόνες καταγωγής και να προσθέτει τυχόν άλλους τεχνικούς κανόνες που είναι αναγκαίοι για την εφαρμογή του κανονισμού, να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά του και να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές εξελίξεις στις διεθνείς πράξεις και την πείρα από την εφαρμογή των μέτρων βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων πράξεων της Ένωσης.

Άρθρο 14

Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η εξουσία έκδοσης των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρονται στο άρθρο 7 παράγραφος 7 και στο άρθρο 13 παράγραφος 2 ανατίθεται στην Επιτροπή για αόριστο χρονικό διάστημα από [την ημερομηνία έναρξης ισχύος].
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 7 και στο άρθρο 13 παράγραφος 2 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.
4. Πριν εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 7 και του άρθρου 13 παράγραφος 2 τίθεται σε ισχύ μόνο αν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 15

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η εν λόγω επιτροπή αποτελεί επιτροπή κατά την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 16

Επανεξέταση

1. Η Επιτροπή αξιολογεί κάθε μέτρο αντίδρασης της Ένωσης που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 7 έξι μήνες μετά τον τερματισμό του, λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών και κάθε άλλη σχετική πληροφορία. Στην έκθεση αξιολόγησης εξετάζεται η αποτελεσματικότητα και η λειτουργία του μέτρου αντίδρασης της Ένωσης και συνάγονται πιθανά συμπεράσματα για μελλοντικά μέτρα.

2. Το αργότερο τρία έτη μετά την έκδοση της πρώτης εκτελεστικής πράξης δυνάμει του παρόντος κανονισμού ή έξι έτη μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη, η Επιτροπή επανεξετάζει τον παρόντα κανονισμό και την εφαρμογή του και υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 17

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την προστασία της Ένωσης και των κρατών μελών της από τον οικονομικό εξαναγκασμό από τρίτες χώρες

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Κοινή εμπορική πολιτική

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

× νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια¹⁴

☐ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Στόχος της παρούσας πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου είναι η προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της μέσω της παροχής στην Ένωση της δυνατότητας να αντιδρά στον οικονομικό εξαναγκασμό. Ο όρος «οικονομικός εξαναγκασμός» αναφέρεται σε μια κατάσταση κατά την οποία μια τρίτη χώρα επιδιώκει να πιέσει την Ένωση ή ένα κράτος μέλος να κάνει μια συγκεκριμένη επιλογή πολιτικής εφαρμόζοντας ή απειλώντας να εφαρμόσει κατά της Ένωσης ή κράτους μέλους μέτρα που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

Η αντίδραση της Ένωσης, ή απλώς και μόνο η διαθεσιμότητά της, έχει ως στόχο, καταρχάς, να αποτρέψει τρίτες χώρες από την άσκηση οικονομικού εξαναγκασμού ή να τις αποτρέψει από τη συνέχιση του οικονομικού εξαναγκασμού, σε περίπτωση που υπάρχει οικονομικός εξαναγκασμός. Ως έσχατη λύση, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα για την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού. Η αντίδραση της Ένωσης μπορεί να λάβει τη μορφή ευρέος φάσματος μέτρων μετά τη διαπίστωση του χαρακτήρα εξαναγκασμού μιας πράξης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται προσπάθειες για την έναρξη διαβουλεύσεων με την οικεία τρίτη χώρα για τη διευκόλυνση της εξεύρεσης συμφωνημένης ή δικαστικής επίλυσης, κατά περίπτωση, διάφορα αντίμετρα και διεθνής συνεργασία.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

¹⁴ Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Τα αναμενόμενα οφέλη είναι σημαντικά. Προκύπτουν, καταρχάς, από το αποτρεπτικό αποτέλεσμα στο επίπεδο του πεδίου εφαρμογής, το οποίο καλύπτει γενικά τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού, καθώς και στο επίπεδο του φάσματος των μέτρων, το οποίο επιτρέπει μια προσαρμοσμένη και αποτελεσματική αντίδραση. Το επιτυχημένο αποτρεπτικό αποτέλεσμα θα οδηγεί σε μηδενική ή περιορισμένη χρήση της πράξης, σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο. Οφέλη προκύπτουν επίσης από τη διαδικασία δύο βημάτων που δίνει προτεραιότητα σε μια μη παρεμβατική προσέγγιση (συμφωνημένες λύσεις έναντι αντιμέτρων) και από την προθυμία συνεργασίας με την τρίτη χώρα, καθώς και από την ικανότητα ταχείας αντίδρασης με αντίμετρα, όπου αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της. Δεν προκύπτει σημαντικό κόστος από την ίδια την ύπαρξη της πράξης. Πιθανό μεταβαλλόμενο κόστος μπορεί να προκύψει από τη χρήση της πράξης σε μεμονωμένες περιπτώσεις, ιδίως εάν η Ένωση εφαρμόσει αντίμετρα. Τυχόν κόστος θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον σχεδιασμό του εκάστοτε μέτρου.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

- Ο αριθμός των μέτρων εξαναγκασμού που εντοπίζονται ανά έτος, καθώς και το μέγεθός τους·
- Ο αριθμός και το είδος των ενεργειών πρώτης επιλογής και το αποτέλεσμά τους, ιδίως εάν είχαν ως αποτέλεσμα τη διακοπή του μέτρου εξαναγκασμού ή οποιαδήποτε άλλη αλλαγή·
- Ο αριθμός και το είδος των αντιμέτρων που έλαβε η ΕΕ, η διάρκεια και ο αντίκτυπός τους, και ιδίως εάν σταμάτησαν το μέτρο εξαναγκασμού.

Ο αντίκτυπος της ίδιας της ύπαρξης της πράξης θα είναι πιο δύσκολο να μετρηθεί, καθώς θα είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το αντιπαράδειγμα (δηλαδή η κατάσταση που θα επικρατούσε αν δεν υπήρχε η πράξη). Ωστόσο, οι υπηρεσίες της Επιτροπής θα προσπαθήσουν να συνεχίσουν να συνεργάζονται με τα ενδιαφερόμενα μέρη για την παρακολούθηση των εμπειριών και των απόψεών τους σχετικά με τον αντίκτυπο της πράξης.

Η νομοθετική πρόταση προβλέπει επανεξέταση, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, της λειτουργίας και της εφαρμογής της πράξης, με υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Άνευ αντικειμένου

- 1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Λόγοι για ανάληψη δράσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο (εκ των προτέρων) Η νομική βάση για τον προτεινόμενο κανονισμό είναι το άρθρο 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Το άρθρο 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει τη θέσπιση μέτρων για τον καθορισμό του πλαισίου εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής. Το άρθρο 207 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει το πεδίο εφαρμογής της κοινής εμπορικής πολιτικής, το οποίο καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις ανταλλαγές εμπορευμάτων και υπηρεσιών, καθώς και τις εμπορικές πτυχές της διανοητικής ιδιοκτησίας, τις άμεσες ξένες επενδύσεις, την πολιτική των εξαγωγών και τα μέτρα εμπορικής άμυνας. Η πρωτοβουλία αφορά μέτρα ξένων χωρών τα οποία λαμβάνουν τη μορφή μέτρων που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις προς την Ένωση. Η πρωτοβουλία αποτελεί απάντηση, στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής αλλά και σε άλλους τομείς, σε μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού από ξένες χώρες.

Το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ προβλέπει ότι η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται σε τομείς που δεν υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης. Το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής. Το άρθρο 207 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ εμπίπτει στην κατηγορία των αποκλειστικών αρμοδιοτήτων. Ως εκ τούτου, δεν τίθεται το ζήτημα της επικουρικότητας στον βαθμό που τα μέτρα οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες και/ή η αντίδραση της Ένωσης εμπίπτουν στην κοινή εμπορική πολιτική.

Σε κάθε περίπτωση, μόνο η δράση σε επίπεδο Ένωσης θα εξασφάλιζε ενιαία λύση σε ένα πρόβλημα που εμπνέει ανησυχία σε ολόκληρη την Ένωση. Τα κράτη μέλη παραμένουν υπεύθυνα για την προάσπιση των δικαιωμάτων τους και μπορούν να λαμβάνουν σχετικά μέτρα βάσει του διεθνούς δικαίου. Περιλαμβάνεται το δικαίωμά τους να αντιμετωπίζουν τον διεθνή οικονομικό εξαναγκασμό, εφόσον το πράττουν χωρίς να λαμβάνουν μέτρα για τα οποία αποκλειστικά αρμόδια είναι η Ένωση. Ωστόσο, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να θεσπίσει εθνική νομοθεσία προκειμένου να καλύψει οικονομικό εξαναγκασμό που στρέφεται κατά της Ένωσης και όχι κατά του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Επιπλέον, η εθνική νομοθεσία δεν θα μπορούσε να παράσχει αποτελεσματική λύση στην κατάσταση που εμπνέει ανησυχία σε ολόκληρη την Ένωση ή στα διάφορα κράτη μέλη. Η δράση της Ένωσης παραμένει η μόνη επιλογή με την οποία η Ένωση μπορεί να εκπληρώσει την υποχρέωσή της να καθορίζει και να ασκεί την κοινή εμπορική πολιτική και τα κράτη μέλη δεν μπορούν να ενεργήσουν στον τομέα αυτό.

Για λόγους πληρότητας, θεωρείται ότι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο Ένωσης έγκειται στην επίτευξη οφελών που δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς, ή δεν μπορούν να επιτευχθούν καθόλου, σε επίπεδο κρατών μελών. Τα οφέλη αυτά σχετίζονται με την αποτροπή και την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού από τρίτες χώρες για τη διατήρηση της αυτονομίας της Ένωσης και των κρατών μελών στη χάραξη πολιτικής και για την προστασία του εμπορίου και των επενδύσεων από τη χρήση τους ως όπλων.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Άνευ αντικειμένου

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Άνευ αντικειμένου

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Άνευ αντικειμένου

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

- ☐ περιορισμένη διάρκεια
 - ☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
 - ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.
- × απεριόριστη διάρκεια
 - Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το EEEE έως το EEEE,
 - και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης¹⁵

- × Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή
 - × από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
 - ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς
- ☐ Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη
- ☐ Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:
 - ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
 - ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
 - ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
 - ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
 - ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
 - ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
 - ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
 - ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη
 - Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».

Παρατηρήσεις

--

¹⁵ Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Άνευ αντικειμένου

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Άνευ αντικειμένου

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Άνευ αντικειμένου

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Άνευ αντικειμένου

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Άνευ αντικειμένου

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ¹⁶	χωρών ΕΖΕΣ ¹⁷	υποψηφίων για ένταξη χωρών ¹⁸	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]	ΔΠ/ΜΔΠ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧΙ

¹⁶ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

¹⁷ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

¹⁸ Υποψήφιος χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός	
---	---------	--

ΓΔ: <.....>			Έτος N ¹⁹	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
• Επιχειρησιακές πιστώσεις										
Γραμμή του προϋπολογισμού ²⁰	Αναλήψεις υποχρεώσε ων	(1α)								
	Πληρωμές	(2α)								
Γραμμή του προϋπολογισμού	Αναλήψεις υποχρεώσε ων	(1β)								
	Πληρωμές	(2β)								

¹⁹ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

²⁰ Σύμφωνα με την επίσημη ονοματολογία του προϋπολογισμού.

Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων ²¹										
Γραμμή του προϋπολογισμού		(3)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ <.....>	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1α +1β +3								
	Πληρωμές	=2α +2β +3								

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)								
	Πληρωμές	(5)								
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων			(6)							
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ<...> του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+ 6								
	Πληρωμές	=5+								

²¹ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

		6								
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

Αν η πρόταση/πρωτοβουλία επηρεάζει περισσότερους του ενός επιχειρησιακούς τομείς, επαναλάβετε το ανωτέρω τμήμα:

ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)								
	Πληρωμές	(5)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων (όλοι οι επιχειρησιακοί τομείς)		(6)								
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 6 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ποσό αναφοράς)	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+ 6								
	Πληρωμές	=5+ 6								

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
--	---	-----------------------

Αυτό το τμήμα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, πρώτα, στο παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου (παράρτημα V του εσωτερικού κανονισμού), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διωπηρεσιακή διαβούλευση.

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Έτος 2028	Έτος 2029	ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: TRADE									
• Ανθρώπινοι πόροι		0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	5,495
• Άλλες διοικητικές δαπάνες		0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,140
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ TRADE	Πιστώσεις	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων Σύνολο πληρωμών)	=	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
---	--	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Έτος 2028	Έτος 2029	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των TOMEΩΝ 1 έως 7	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Πληρωμές	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
--	----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματά ↓			Έτος N		Έτος N+1		Έτος N+2		Έτος N+3		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος ²²	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ²³ ...																		
-																		
-																		
-																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		

²² Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κλπ.).

²³ Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικοί στόχοι ...»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
-																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		
ΣΥΝΟΛΑ																		

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Έτος 2028	Έτος 2029	ΣΥΝΟΛΟ
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------

TOMEAS 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	0,785	5,495
Άλλες διοικητικές δαπάνες	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,140
Μερικό σύνολο του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635

Εκτός του TOMEA 7²⁴ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								
Ανθρώπινοι πόροι								
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα								
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου								

ΣΥΝΟΛΟ	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	0,805	5,635
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

²⁴ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, οι οποίες θα συμπληρωθούν, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετα κονδύλια που μπορεί να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

3.2.3.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025	Έτος 2026	Έτος 2027	Έτος 2028	Έτος 2029
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	5	5	5	5	5	5	5
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)							
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ) ²⁵							
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
XX 01 xx yy zz ²⁶	- στην έδρα						
	- στις αντιπροσωπείες της ΕΕ						
01 01 01 02 (AC, END, INT — έμμεση έρευνα)							
01 01 01 12 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ	5	5	5	5	5	5	5

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

²⁵ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

²⁶ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	Διαχείριση και λειτουργία της νέας πράξης· εφαρμογή της νέας πράξης· παρακολούθηση μέτρων τρίτων χωρών που ενδέχεται να οδηγήσουν στην εφαρμογή της πράξης· παρακολούθηση του αντικτύπου των μέτρων αντίδρασης της Ένωσης και των μέτρων τρίτων χωρών· διερεύνηση· νομικές συμβουλές
Εξωτερικό προσωπικό	

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- X μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).

Να εξηγηθεί ο απαιτούμενος αναπρογραμματισμός και να προσδιοριστούν οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού και τα αντίστοιχα ποσά. Να υποβληθεί πίνακας Excel σε περίπτωση σημαντικού αναπρογραμματισμού.

- ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και οι μηχανισμοί που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

- ☐ συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- X δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ²⁷	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμεν ων πιστώσεων								

²⁷

Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- X Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

☐ στους ιδίους πόρους

☐ στα λοιπά έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ²⁸						
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

[...]

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

[...]

²⁸

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.